

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE

KLASA: 018-08/20-01/130
URBROJ: 511-01-327-20-3
Zagreb, 14. srpnja 2020.

**2. NACIONALNO IZVJEŠĆE O PROVEDBI
DIREKTIVE VIJEĆA 2009/71/EURATOM**

od 25. lipnja 2009. o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja

i

DIREKTIVE VIJEĆA 2014/87/EURATOM

od 8. srpnja 2014. o izmjeni Direktive 2009/71/Euratom kojom se uspostavlja okvir Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja

Sadržaj

1. Uvod	4
2. Članak 4. Zakonodavni, regulatorni i organizacijski okvir	5
3. Članak 5. Nadležno regulatorno tijelo	10
4. Članak 6. Nositelji dozvole.....	16
5. Članak 7. Stručnost i vještine u području nuklearne sigurnosti.....	17
6. Članak 8. Transparentnost.....	18
7. Članak 8.a Cilj nuklearne sigurnosti za nuklearna postrojenja.....	19
8. Članak 8.b Provedba cilja nuklearne sigurnosti za nuklearna postrojenja	19
9. Članak 8.c Prva procjena i periodični sigurnosni pregledi.....	20
10. Članak 8.d Pripravnost za izvanredni događaj na lokaciji i odgovor na izvanredni događaj na lokaciji	20
11. Članak 8e. Stručni pregledi.....	21
12. Članak 9. Izvješćivanje	22

Popis kratica:

Direktiva	Direktiva Vijeća 2009/71/Euratom od 25. lipnja 2009. o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja, izmijenjena Direktivom Vijeća 2014/87/Euratom od 8. srpnja 2014.
DZRNS	Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost
IRRS misija	Integrated regulatory review service mission
IAEA	Međunarodna agencija za atomsku energiju
NN	“Narodne novine”
NN-MU	“Narodne novine – Međunarodni ugovori”
NE Krško	Nuklearna elektrana Krško
NE Pakš	Nuklearna elektrana Pakš
MUP	Ministarstvo unutarnjih poslova
RCZ	Ravnateljstvo civilne zaštite
TPR	Tematski stručni pregled
URSJV	Uprava za jedrsko varnost Republike Slovenije
Zakon o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti	Zakon o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti („Narodne novine“, broj 141/13, 39/15, 130/17 i 118/18)

Uvod

Temeljem članka 9.1. Direktive Vijeća 2009/71/Euratom od 25. lipnja 2009. o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja, izmijenjena Direktivom Vijeća 2014/87/Euratom od 8. srpnja 2014. (u dalnjem tekstu: Direktiva) izvješće o provedbi Direktive potrebno je dostaviti Europskoj Komisiji do 22. srpnja 2020. godine.

Republika Hrvatska na svom teritoriju nema nuklearnih postrojenja, a novousvojena Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu („Narodne novine“, broj 25/20), usvojena u veljači 2020. godine, ne predviđa razvoj nuklearnog programa u Hrvatskoj.

Početkom osamdesetih godina prošlog stoljeća državne elektroprivrede Hrvatske i Slovenije izgradile su nuklearnu elektranu Krško (dalje NE Krško) na slovenskom teritoriju, desetak kilometara od hrvatske državne granice. Trenutno, dvije države dijele vlasništvo nad NE Krško. Kako se objekt nalazi u Sloveniji podložan je slovenskom zakonodavnom sustavu, što znači da hrvatsko regulatorno tijelo nema nikakvih ovlasti vezanih uz rad NE Krško. O uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištavanje i razgradnju NE Krško potpisana je Ugovor između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije.

Pri izradi izvješća uzete su u obzir odredbe članka 10.1.a. Direktive kojim je propisano da se prenošenje i provedba članaka 6., 8.a, 8.b, 8.c i 8.d Direktive ne primjenjuje na države članice koje nemaju nuklearnih postrojenja osim ako one ne odluče pokrenuti aktivnosti povezane s nuklearnim postrojenjima koja podliježu dozvoli za rad prema njihovoј jurisdikciji.

Sukladno navedenom, članci 6., 8.a, 8.b, 8.c i 8.d Direktive nisu više primjenjivi na Republiku Hrvatsku i nisu uključeni u ovo izvješće.

Članak 4. Zakonodavni, regulatorni i organizacijski okvir

Članak 4.

1. Države članice uspostavljaju i održavaju nacionalni, zakonodavni, regulatorni i organizacijski okvir (dalje u tekstu: "nacionalni okvir") za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja.

Republika Hrvatska na svom teritoriju nema nuklearnih postrojenja, a najbliže nuklearno postrojenje je NE Krško, u susjednoj Republici Sloveniji. Hrvatsko regulatorno tijelo nema nikakvu ulogu u izdavanju dozvola i nadzoru rada NE Krško. Slovensko regulatorno tijelo, Uprava Republike Slovenije za nuklearnu sigurnost, funkcionalno samostalna u okviru Ministarstva okoliša (Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost (URSJV)) nadležno je za izdavanje dozvola za rad kao i za provođenje regulatornog inspekcijskog nadzora nad NE Krško.

Zakonodavni okvir u području radiološke i nuklearne sigurnosti u Republici Hrvatskoj čini Zakon o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti („Narodne novine“, br. 141/13, 39/15, 130/17 i 118/18) (dalje u tekstu: Zakon o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti), uredbe i pravilnici doneseni na temelju tog Zakona, europski propisi te međunarodni sporazumi i ugovori.

Zakon o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti određuje mjere radiološke i nuklearne sigurnosti, mjere nuklearnog osiguranja, evidentiranja i nadzora nuklearnog materijala te druge mjere neširenja nuklearnog oružja pri obavljanju djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, nuklearnih djelatnosti te djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora, u svrhu omogućavanja primjerene zaštite pojedinaca, društva i okoliša, u sadašnjosti i budućnosti, od štetnih posljedica ionizirajućeg zračenja i omogućavanja sigurnog obavljanja djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, nuklearnih djelatnosti, djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora te nuklearnog osiguranja izvora ionizirajućeg zračenja i nuklearnih postrojenja.

Zakon o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti sadržava odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima pravne stečevine Europske unije:

Uredbom Vijeća (Euratom) br. 1493/93 od 8. lipnja 1993. o pošiljkama radioaktivnih tvari između država članica (SL L 148, 19. 6. 1993.)

Uredbom Komisije (Euratom) br. 302/2005 od 8. veljače 2005. o primjeni nadzora sigurnosti Euratoma (SL L 54, 28. 2. 2005.)

Uredbom Komisije (Euratom) br. 66/2006 od 16. siječnja 2006. o izuzeću prijenosa malih količina ruda, sirovina i posebnih fisibilnih materijala od primjene pravila poglavlja o opskrbi (SL L 11, 17. 1. 2006.)

Direktivom Vijeća 2006/117/Euratom od 20. studenoga 2006. o nadzoru i kontroli pošiljaka radioaktivnog otpada i istrošenog goriva (SL L 337, 5. 12. 2006.)

Direktivom Vijeća 2009/71/Euratom od 25. lipnja 2009. o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja (SL L 172, 2. 7. 2009.)

Direktivom Vijeća 2011/70/Euratom od 19. srpnja 2011. o uspostavi okvira Zajednice za

odgovorno i sigurno gospodarenje istrošenim gorivom i radioaktivnim otpadom (SL L 199, 2. 8. 2011.)

Direktivom Vijeća 2013/59/Euratom od 5. prosinca 2013. o osnovnim sigurnosnim standardima za zaštitu od opasnosti koje potječu od izloženosti ionizirajućem zračenju, i o stavljanju izvan snage direktiva 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom (SL L 13, 17. 1. 2014.) te

Direktivom Vijeća 2014/87/Euratom od 8. srpnja 2014. o izmjeni Direktive 2009/71/Euratom o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja (SL L 219, 25. 7. 2014.).

Vlada Republike Hrvatske usvojila je i Strategiju radiološke i nuklearne sigurnosti za razdoblje 2017. - 2025. („Narodne novine“, broj 65/17) (dalje u tekstu: Strategija radiološke i nuklearne sigurnosti).

Osnovni cilj pri provedbi Strategije radiološke i nuklearne sigurnosti je zaštita ljudi i okoliša od štetnih posljedica ionizirajućeg zračenja bez nepotrebnog ograničavanja rada postrojenja ili provođenja aktivnosti koje mogu dovesti do rizika zbog izloženosti ionizirajućem zračenju.

U veljači 2020. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Strategiju energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu („Narodne novine“, broj 25/2020) koja ne predviđa razvoj nuklearnog programa u Hrvatskoj te zbog toga navedeni članci 6. 8.a, 8.b, 8.c i 8.d Direktive nisu više primjenjivi na Republiku Hrvatsku.

Temeljem Ustava Republike Hrvatske, međunarodni ugovori koji su sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom i objavljeni, a koji su na snazi, čine dio pravnog poretku Republike Hrvatske, a po pravnoj snazi su iznad zakona.

Republika Hrvatska je stranka sljedećih međunarodnih sporazuma i ugovora u području radiološke i nuklearne sigurnosti:

Bečka konvencija o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu („Narodne novine – Međunarodni Ugovori 12/93 i 1/06)

Zajednički protokol o primjeni Bečke konvencije i Pariške konvencije („Narodne novine – Međunarodni Ugovori 12/93)

Konvencija o fizičkoj zaštiti nuklearnog materijala („Narodne novine – Međunarodni Ugovori 12/93, 5/01 i 5/06)

Konvencija o ranom izvješćivanju o nuklearnoj nesreći („Narodne novine – Međunarodni Ugovori 12/93 i 1/06)

Konvencija o pomoći u slučaju nuklearne nesreće ili radiološke opasnosti („Narodne novine – Međunarodni Ugovori 12/93 i 1/06)

Konvencija o nuklearnoj sigurnosti („Narodne novine – Međunarodni Ugovori 13/95)

Zajednička konvencija o sigurnosti zbrinjavanja istrošenog goriva i sigurnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada („Narodne novine – Međunarodni Ugovori 3/99)

Sporazum između Kraljevine Belgije, Kraljevine Danske, Savezne Republike Njemačke, Irske, Republike Italije, Velikog vojvodstva Luksemburg, Kraljevine Nizozemske,

Europske zajednice za atomsku energiju i Međunarodne agencije za atomsku energiju o primjeni članka III stavaka 1. i 4. Ugovora o neširenju nuklearnog oružja i Dodatni protokol uz Sporazum („Narodne novine – Međunardoni Ugovori 3/16)

Revidirani dodatni sporazum o pružanju tehničke pomoći Vladi Republike Hrvatske od strane Međunarodne agencije za atomsku energiju („Narodne novine – Međunardoni Ugovori 9/97)

Ugovor o sveobuhvatnoj zabrani nuklearnih pokusa („Narodne novine – Međunardoni Ugovori 1/01)

U cilju učinkovitijeg odgovora u slučaju nuklearne nesreće u nekom od nuklearnih postrojenja iz susjedstva, Republika Hrvatska je uspostavila suradnju s državama u susjedstvu koje na svom teritoriju imaju nuklearna postrojenja i potpisala sporazume o ranoj razmjeni informacija u slučaju nuklearne nesreće i to:

Sporazum između Republike Hrvatske i Republike Slovenije o pravodobnoj razmjeni informacija u slučaju radiološke opasnosti („Narodne novine – Međunardoni Ugovori 9/98 i 3/00) te

Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Mađarske o pravodobnoj razmjeni informacija u slučaju radiološke opasnosti („Narodne novine – Međunardoni Ugovori 11/99).

Područje pripravnosti i odgovora u slučaju izvanrednog događaja u Republici Hrvatskoj regulirano je Zakonom o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti („Narodne novine“, broj 141/13, 39/15, 130/17 i 118/18) i Uredbom o mjerama zaštite od ionizirajućeg zračenja te postupanjima u slučaju izvanrednog događaja („Narodne novine“, broj 24/18 i 70/20) (u dalnjem tekstu: Uredba). Kroz ta dva dokumenta u potpunosti su preuzete obveze iz Direktive Vijeća 2013/59/Euratom od 5. prosinca 2013. o osnovnim sigurnosnim standardima za zaštitu od opasnosti koje potječu od izloženosti ionizirajućem zračenju, i o stavljanju izvan snage direktiva 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom i Direktive Vijeća 2014/87/Euratom od 8. srpnja 2014. o izmjeni Direktive 2009/71/Euratom o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja.

S tim u vezi, Republika Hrvatska prati stanje sigurnosti nuklearnih elektrana u regiji i provodi procjenu opasnosti mogućih nuklearnih nesreća u njima, a osobito za NE Krško u Republici Sloveniji i NE Pakš u Republici Mađarskoj. Sukladno odredbama članka 7. Uredbe, Ministarstvo unutarnjih poslova izradilo je Procjenu nuklearne i radiološke opasnosti za Republiku Hrvatsku, a temeljem članka 9. Uredbe napravljen je prijedlog Plana pripravnosti i odgovora Republike Hrvatske na radiološki ili nuklearni izvanredni događaj koji je u postupku donošenja (u dalnjem tekstu: prijedlog Plana).

Članak 4.

Nacionalnim okvirom posebno se predviđaju:

1. (a) Dodjela odgovornosti i koordinacija između relevantnih državnih tijela;

U Republici Hrvatskoj, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo civilne zaštite nadležno je za područje radiološke i nuklearne sigurnosti (dalje u tekstu MUP RCZ).

Kako Republika Hrvatska na svom teritoriju nema nuklearnih postrojenja, nadležnost regulatornog tijela je praćenje stanja sigurnosti nuklearnih elektrana u regiji te provođenje procjene opasnosti od mogućih nuklearnih nesreća u njima, a osobito za NE Krško i NE Pakš.

Uloge i odgovornosti tijela državne uprave uključenih u odgovor na radiološki ili nuklearni izvanredni događaj propisane su Uredbom, a definirane su uvezši u obzir:

koncepte odgovora na pojedine vrste izvanrednog događaja,
temeljnu podjelu odgovornosti prema smjernicama Međunarodne agencije za atomsku energiju kao što su GSR Part 7 „Preparedness and Response for a Nuclear or Radiological Emergency“ i EPR-NPP „Actions to Protect the Public in an Emergency due to Severe Conditions at a Light Water Reactor“ te
nadležnosti tijela, organizacija, tvrtki i pojedinaca definirane važećim propisima.

Sukladno članku 10. stavku 2. navedene Uredbe, tijela državne uprave koja su dio sustava pripravnosti i odgovora na radiološki ili nuklearni izvanredni događaj su: Ministarstvo unutarnjih poslova, Državni hidrometeorološki zavod, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo obrane, Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku i Ministarstvo vanjskih i europskih poslova.

U slučaju nuklearnog ili radiološkog izvanrednog događaja regulatorno tijelo obvezno je osigurati pružanje stručne potpore drugim sudionicima u odazivu, uključujući i davanje prijedloga zaštitnih i dugih mjera.

U cilju osiguranja gore navedenog, a sukladno prijedlogu Plana MUP RCZ aktivira stručni tim za radiološki i nuklearni izvanredni događaj koji daje stručnu potporu svim sudionicima odgovora. Donošenje Plana pripravnosti i odgovora Republike Hrvatske na radiološki ili nuklearni izvanredni događaj je u tijeku.

Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske koordinacijsko je tijelo u slučaju nuklearne nesreće. Mechanizam djelovanja Stožera definiran je odredbama članka 21. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, 82/15, 118/18 i 31/20).

Članak 4.

(1) b. Nacionalni zahtjevi u pogledu nuklearne sigurnosti koji obuhvaćaju sve faze životnog ciklusa nuklearnih postrojenja

Iako se na teritoriju Republike Hrvatske ne nalaze nuklearna postrojenja, Republika Hrvatska je usvojila regulativu iz područja nuklearne sigurnosti koja obuhvaća sve faze životnog

ciklusa nuklearnih postrojenja.

Nacionalni zahtjevi vezano uz nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja, propisani su sljedećim podzakonskim aktima:

- Pravilnik o uvjetima nuklearne sigurnosti za davanje suglasnosti za gradnju nuklearnog postrojenja („Narodne novine“, 36/16 i 79/16).
- Pravilnik o vrednovanju lokacije za nuklearno postrojenje („Narodne novine“, 38/17).
- Pravilnik o popisu i sadržaju dokumenata za odobrenje nuklearnih djelatnosti (29/17).
- Pravilnik o sadržaju zahtjeva za dobivanje suglasnosti za početak ili prestanak rada ili razgradnju nuklearnog postrojenja („Narodne novine“, broj 47/17).
- Pravilnik o sadržaju, opsegu, načinu i učestalosti izvješćivanja o pogonu nuklearnog postrojenja („Narodne novine“, 94/17).
- Pravilnik o učestalosti, sadržaju, opsegu i načinu izvođenja povremenih sigurnosnih pregleda nuklearnih postrojenja („Narodne novine“, broj 94/17).
- Pravilnik o sadržaju zahtjeva za dobivanje suglasnosti za odobrenje za početak pokusnog rada nuklearnog postrojenja („Narodne novine“, 29/17).
- Pravilnik o izvješću o analizi sigurnosti za nuklearna postrojenja („Narodne novine“, 29/17).
- Pravilnik o ovlaštenim izvršiteljima na području nuklearne sigurnosti („Narodne novine“, broj 29/17)
- Pravilnik o uspostavi programa osiguranja kvalitete u upravljanju nuklearnim postrojenjima („Narodne novine“, 29/17).

Članak 4.

1. c) Sustav izdavanja dozvola i zabranjivanja rada nuklearnih postrojenja bez dozvole;

Republika Hrvatska preuzela je navedeni članak iako nema nuklearnih postrojenja na svom teritoriju iz razloga što je u vrijeme preuzimanja predmetne Direktive na snazi bila Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske u kojoj je nuklearna opcija bila otvorena pa je postojala mogućnost aktiviranja nuklearnog programa.

Sukladno članku 38., stavku 1. Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti "ne smije se graditi, ispitivati, pustiti u pogon ili na bilo koji drugi način upotrebljavati nuklearna postrojenja ako nisu izdane sve suglasnosti ili odobrenja prema ovom Zakonu."

Pravilnikom o popisu i sadržaju dokumenata za odobrenje nuklearnih djelatnosti („Narodne novine“, 29/17) propisani su dokumenti koji su potrebni za ishođenje odobrenja za nuklearnu djelatnost i kojima se dokazuje da su ispunjeni svi uvjeti propisani zakonom.

Pravilnikom o sadržaju zahtjeva za dobivanje suglasnosti za početak ili prestanak rada ili razgradnju nuklearnog postrojenja („Narodne novine“, 47/17) propisan je sadržaj zahtjeva za odobrenje potreban za početak ili prestanak rada nuklearnog postrojenja, i sadržaj zahtjeva za odobrenje za početak ili prestanak razgradnje nuklearnih postrojenja.

Članak 4.

1. (d) Sustav regulatorne kontrole nuklearne sigurnosti koju obavlja nadležno regulatorno tijelo;

Inspeksijski nadzor nad provedbom odredbi Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti i podzakonskih akata donesenih na temelju ovoga Zakona obavljaju inspektori za radiološku i nuklearnu sigurnost MUP-a. Zakonom o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti predviđen je inspeksijski nadzor i u području rada nuklearnih postrojenja iako ista ne postoje na teritoriju Republike Hrvatske.

Regulatornu kontrolu nuklearne sigurnosti inspektori za radiološku i nuklearnu sigurnost obavljaju sukladno članku 76. Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti.

Članak 4.

1. (e) Djelotvorna i proporcionalna provedbena djelovanja, uključujući, prema potrebi, korektivno djelovanje ili obustavu rada i izmjenu ili izmjenu odnosno poništenje dozvole.

Provedbena djelovanja, uključujući korektivno djelovanje, mogućnost obustave rada i ukidanja rješenja provodi se sukladno ovlastima inspektora uključujući i mogućnost pokretanja prekršajnog postupka. Prekršajne odredbe propisane su člancima 92., 93. i 94. Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti.

Članak 4.

2. Države članice osiguravaju da se nacionalni okvir održava i prema potrebi poboljšava uzimajući u obzir iskustvo iz rada, saznanja stečena analizom sigurnosti nuklearnih postrojenja u radu, razvoj tehnologije i rezultate istraživanja sigurnosti ako je to dostupno i relevantno.

Regulatorno tijelo prati izmjene međunarodnih propisa i standarda i kod izmjena zakona i podzakonskih akata te izmjene uzima u obzir.

Članak 5. Nadležno regulatorno tijelo

Članak 5.

1. Države članice osnivaju i održavaju nadležno regulatorno tijelo u području nuklearne sigurnosti nuklearnih postrojenja.

Poslovi radiološke i nuklearne sigurnosti u Republici Hrvatskoj od 1. siječnja 2019. godine u nadležnosti su MUP-a.

Nadležnosti MUP-a u području radiološke i nuklearne sigurnosti definirane su člankom 7. Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti te podzakonskim aktima. Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova Vlada RH je usvojila 11. ožujka 2019. godine („Narodne novine“ broj 24/19). Člankom 118.a navedene Uredbe osnovano je Ravnateljstvo civilne zaštite, kao ustrojstvena jedinica MUP-a koja je, između ostalih poslova, nadležna za područje radiološke i nuklearne sigurnosti.

RCZ MUP-a nadležno je za provedbu poslova radiološke i nuklearne sigurnosti, za provedbu i nadzor mjera radiološke i nuklearne sigurnosti, mjera nuklearnog osiguranja, evidentiranja i nadzora nuklearnog materijala te drugih mjera neširenja nuklearnog oružja pri obavljanju djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, nuklearnih djelatnosti te djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora s ciljem zaštite pojedinaca, društva i okoliša, u sadašnjosti i budućnosti, od štetnih posljedica ionizirajućeg zračenja.

Opis poslova unutarnjih ustrojstvenih jedinica MUP-a propisan je Uredbom o unutarnjem ustrojstvu MUP-a te Pravilnikom o unutarnjem redu MUP-a.

Ustrojstvene jedinice RCZ u čijoj nadležnosti su poslovi radiološke i nuklearne sigurnosti su:

- Sektor za radiološku i nuklearnu sigurnost
- Inspekcija za radiološku i nuklearnu sigurnost
- Odjel za radiološki i nuklearni izvanredni događaj i
- Odjel za međunarodne poslove civilne zaštite.

Sektor za radiološku i nuklearnu sigurnost nadležan je između ostalog za:

- odobravanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja i odobravanje nuklearnih djelatnosti
- odobravanje djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora
- izdavanje dozvola za promet izvora ionizirajućeg zračenja
- provođenje neovisnih analiza sigurnosti i izdavanje suglasnosti za lokaciju, projektiranje, izgradnju, upotrebu i razgradnju nuklearnog postrojenja
- sudjelovanje u postupku izdavanja lokacijske i građevinske dozvole te u postupku izdavanja uporabne dozvole za građevine u kojima se nalaze izvori ionizirajućeg zračenja ili u kojima se obavljaju djelatnosti koje uključuju izvore ionizirajućeg zračenja ili djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada
- ovlašćivanje stručnih tehničkih servisa i izvršitelja za nuklearnu sigurnost
- organiziranje i nadzor ispitivanja prisutnosti vrste i jakosti ionizirajućeg zračenja u okolišu, hrani, hrani za životinje, lijekovima i predmetima opće uporabe u redovitim uvjetima te u slučaju sumnje na izvanredni događaj i
- vođenje evidencijskih i organiziranje stručnog obrazovanja o primjeni mjera radiološke sigurnosti i mjera nuklearnog osiguranja.

Odjel za radiološki i nuklearni izvanredni događaj:

- sudjeluje u organiziranju sustava pripravnosti u slučaju izvanrednog događaja;

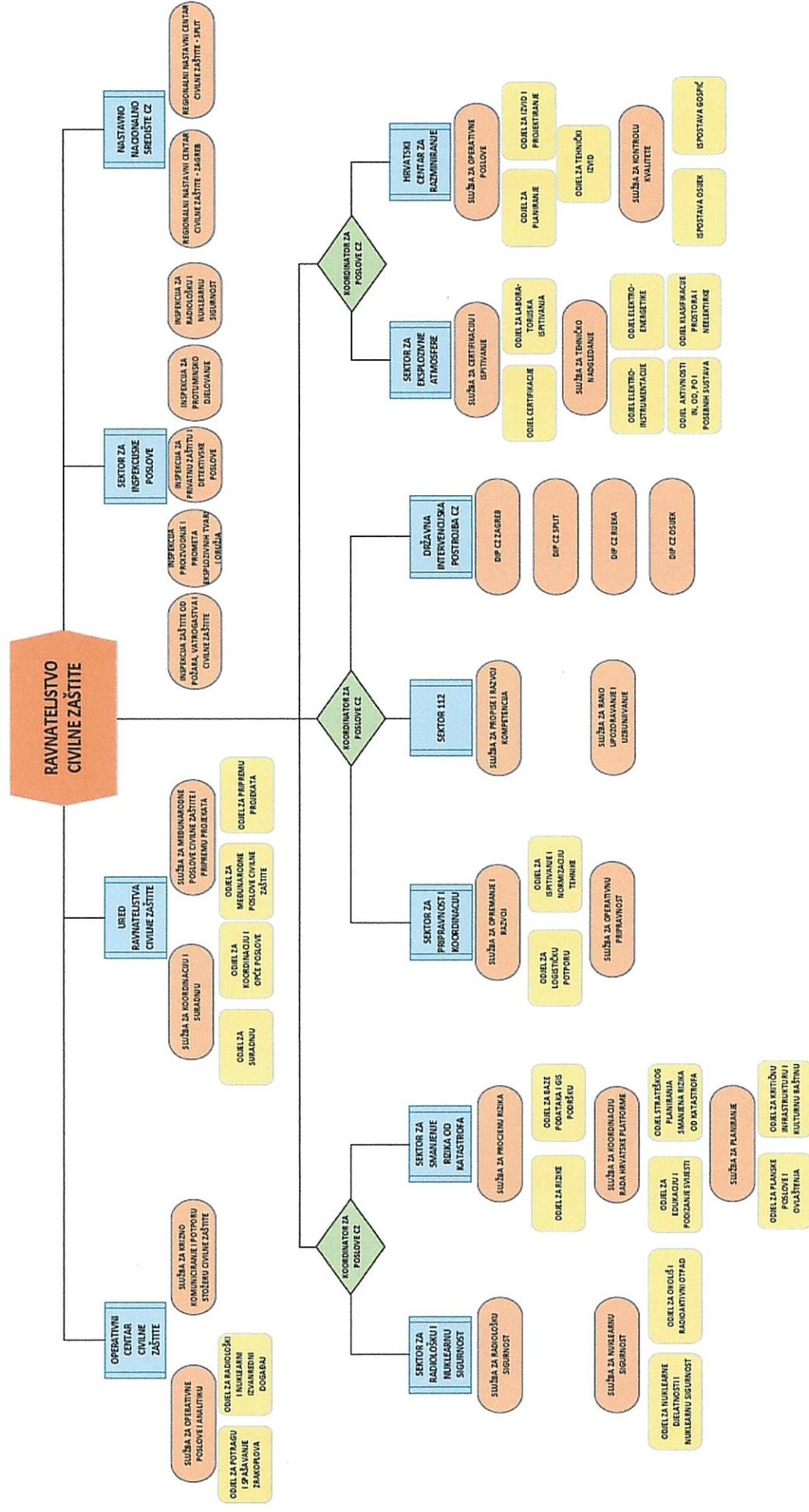
osigurava stručnu pomoć za provođenje Uredbe o mjerama zaštite o mjerama zaštite od ionizirajućeg zračenja te postupanjima u slučaju izvanrednog događaja
priprema procjenu nuklearne i radiološke opasnosti za Republiku Hrvatsku
odobrava planove pripravnosti i odgovora na radiološki i nuklearni izvanredni događaj
svih sudionika sustava pripravnosti i odgovora na izvanredni događaj.

Inspekcija za radiološku i nuklearnu sigurnost nadležna je za provedbu inspekcijskog nadzora.

Odjel za međunarodne poslove civilne zaštite nadležan je za poslove suradnje s međunarodnim organizacijama i društvima s područja radiološke i nuklearne sigurnosti i za koordinaciju aktivnosti tehničke suradnje s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju za sve sudionike iz Republike Hrvatske.

Organizacijska shema Ravnateljstva civilne zaštite prikazana je na slici 1.

Slika 1. Organizacijska shema Ravnateljstva civilne zaštite

Članak 5.

2. Države članice osiguravaju stvarnu neovisnost nadležnih regulatornih tijela od neprimjerenog utjecaja pri njihovom regulatornom odlučivanju. U tu svrhu države članice osiguravaju da se nacionalnim okvirom zahtjeva da nadležno regulatorno tijelo:

(a) bude funkcionalno odvojeno od bilo kojeg drugog tijela ili organizacije koji se bave promicanjem ili upotrebom nuklearne energije, i ne traži niti prima naputke od bilo kojeg takvog tijela ili organizacije pri provođenju svojih regulatornih zadaća;

Na temelju Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 93/16, 104/16, 116/18 i 127/19), MUP je funkcionalno odvojeno od bilo kojeg drugog tijela ili organizacije koja se bavi promicanjem ili korištenjem nuklearne energije, što osigurava stvarnu neovisnost od neprimjerenog utjecaja pri regulatornom odlučivanju.

Članak 5.

1. (b) donosi regulatorne odluke na temelju pouzdanih i transparentnih zahtjeva u pogledu nuklearne sigurnosti;

U postojećoj regulativi Republika Hrvatska primjenila je međunarodna načela i standarde s ciljem dostizanja i održavanja primjerene razine nuklearne sigurnosti kod donošenja regulatornih odluka, kako je ranije opisano u okviru članka 4.

Članak 5.

2. (c) dobiva namjenska i odgovarajuća proračunska sredstva kako bi se omogućilo obavljanje njegovih regulatornih zadaća kako su utvrđene u nacionalnom okviru te je odgovorno za provedbu dodijeljenih proračunskih sredstava;

Sukladno članku 7.a Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti, regulatorno tijelo financira se sredstvima iz državnog proračuna koja su mu dodijeljena u visini i namjeni koja omogućava obavljanje njegovih zadaća kako su utvrđene u nacionalnom okviru te je odgovorno za provedbu dodijeljenih mu proračunskih sredstava.

Članak 5.

2. (d) zapošjava odgovarajući broj članova osoblja s kvalifikacijama, iskustvom i stručnošću potrebnima za ispunjavanje njegovih obveza. Ono se može služiti vanjskim znanstvenim i tehničkim resursima i stručnošću kao podrškom njegovim regulatornim funkcijama;

Trenutno je u RCZ MUP-a popunjeno 53% radnih mjesta predviđenih Uredbom o unutarnjem ustrojstvu MUP-a. Jačanje kompetencija i sposobljenost osoblja provodi se prema internom planu osposobljavanja, a kroz sudjelovanje na tečajevima u organizaciji Međunarodne agencije za atomsku energiju, provođenje različitih nacionalnih vježbi pripravnosti te internom

edukacijom unutar službe.

Na temelju Uredbe o unutarnjem ustrojstvu MUp-a, ministar unutarnjih poslova usvojio je izmjene i dopune Pravilnika o unutarnjem redu. Na temelju tih propisa ministar unutarnjih poslova donosi plan prijama u državnu službu. Tim planom planiraju se kadrovske potrebe MUP-a. U njemu se navode zahtjevi u pogledu razine obrazovanja, znanja, radnog iskustva, sposobnosti i vještina. S obzirom da u Republici Hrvatskoj postoji manjak raspoloživog stručnog kadra koji posjeduju iskustvo i stručnost u području radiološke i nuklearne sigurnosti, RCZ MUP prema potrebi angažira vanjske suradnike koji posjeduje znanstvena i stručna znanja, a za potrebe podrške regulatornoj funkciji RCZ MUP-a.

Članak 5.

1. (e) utvrđuje postupke za sprječavanje i rješavanje svih sukoba interesa;

Sprečavanje i rješavanje sukoba između privatnog i javnog interesa u obnašanju javnih dužnosti utvrđuju se Zakonom o sprječavanju sukoba interesa ("Narodne novine", broj 26/11, 12/12, 126/12, 48/13, 57/15 i 98/19).

Navedena pitanja također se uređuju Etičkim kodeksom državnih službenika ("Narodne novine" broj 40/11 i 13/12).

Članak 5.

2. (f) pruža informacije u pogledu nuklearne sigurnosti bez odobrenja bilo kojeg tijela ili organizacije pod uvjetom da se time ne ugrožavaju drugi nadređeni interesi kao što je sigurnost, priznati u odgovarajućem zakonodavstvu ili međunarodnim instrumentima.

Pravo na pristup informacijama utvrđuje se Zakonom o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine", broj 25/13 i 85/15).

Članak 5

3. Države članice osiguravaju da nadležno regulatorno tijelo dobije pravne ovlasti koje su mu potrebne za ispunjavanje obveza u vezi s nacionalnim okvirom opisanim u članku 4. stavku 1. U tu svrhu države članice osiguravaju da nacionalni okvir nadležnim regulatornim tijelima povjeri sljedeće glavne regulatorne zadaće:

(a) odlaganje i definiranje nacionalnih zahtjeva u pogledu nuklearne sigurnosti ili sudjelovanje u njihovom utvrđivanju;

Zakon iz područja nuklearne sigurnosti donosi i mijenja Sabor Republike Hrvatske na prijedlog Vlade Republike Hrvatske. Pravilnike iz područja nuklearne sigurnosti donosi i mijenja regulatorno tijelo nadležno za radiološku i nuklearnu sigurnost, odnosno Ministarstvo unutarnjih poslova na temelju Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti.

Članak 5.

3.(b) zahtijevanje od nositelja dozvole da poštuje i dokaže da poštuje nacionalne zahtjeve u pogledu nuklearne sigurnosti i uvjete pod kojima je izdana odgovarajuća dozvola;

Sukladno članku 38., stavku 1. Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti: "ne smije se graditi, ispitivati, pustiti u pogon ili na bilo koji drugi način upotrebljavati nuklearna postrojenja ako nisu izdane sve suglasnosti ili odobrenja prema ovom Zakonu." Sukladno stavku 2. istoga članka "nositelj uporabne dozvole za nuklearno postrojenje odgovoran je za nuklearnu sigurnost postrojenja uključujući i sigurnost pri rukovanju radioaktivnim tvarima, radioaktivnim otpadom ili istrošenim nuklearnim gorivom, koji se nalaze u navedenim postrojenjima ili u njima nastaju".

Članak 5.

(c) provjera takvog poštovanja zahtjeva putem regulatornih procjena i inspekcija;

Regulatornu kontrolu nuklearne sigurnosti obavljanju inspektori za radiološku i nuklearnu sigurnosti.

Inspeksijski nadzor nad provedbom odredbi Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti i podzakonskih akata donesenih na temelju Zakona obavljaju inspektori za radiološku i nuklearnu sigurnost sukladno članku 76. Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti.

Članak 5.

(d) predlaganje ili provedba djelotvornih i proporcionalnih provedbenih djelovanja.

Provedbena djelovanja, uključujući korektivno djelovanje, mogućnost obustave rada i ukidanja rješenja provodi se sukladno ovlastima inspektora uključujući i mogućnost pokretanja prekršajnog postupka. Prekršajne odredbe propisane su člancima 92., 93. i 94. Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti.

Predlaganje novih prekršajnih odredbi temelji se na dosadašnjim nalazima tijekom inpeksijskih nadzora i najčešćih uočenih nedostataka u postupku primjene odredbi zakona i podzakonskih akata.

Članak 6. Nositelji dozvole

Članak 6.

1. Države članice osiguravaju da nacionalni okvir zahtjeva da:

(a) primarna odgovornost za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja ostaje na nositelju dozvole. Ta se odgovornost ne može delegirati, a uključuje odgovornost za aktivnosti izvoditelja i podizvoditelja čije bi aktivnosti mogle utjecati na nuklearnu sigurnost nuklearnog postrojenja;

(b) podnositelj zahtjeva pri podnošenju zahtjeva za dozvolu mora podnijeti dokaz nuklearne sigurnosti. Opseg i razina detalja dokaza moraju biti prilagođeni potencijalnoj veličini i prirodi opasnosti po nuklearno postrojenje i njegovu lokaciju;

(c) nositelji dozvole redovito procjenjivati, provjeravati i stalno poboljšavati, koliko god je to razumno provedivo, nuklearnu sigurnost njihovih nuklearnih postrojenja na sustavan i provjerljiv način. Navedeno uključuje provjeru postojanja mjera za sprečavanje nesreća i ublažavanje posljedica nesreća, uključujući provjeru primjene odredbi dubinske obrane;

(d) nositelji dozvole uvode i primjenjuju sustave upravljanja koji daju odgovarajući prioritet nuklearnoj sigurnosti;

(e) nositelji dozvole predviđaju odgovarajuće postupke i mehanizme u slučaju izvanrednog događaja na lokaciji, uključujući smjernice za upravljanje teškim nesrećama ili jednakovrijedne

mehanizme, radi djelotvornog odgovaranja na nesreće kako bi se sprječile ili ublažile njihove posljedice. Oni posebno moraju:

- i. biti u skladu s ostalim operativnim postupcima i provoditi se u pravilnim vremenskim razmacima kako bi se provjerila njihova provedivost;*
- ii. obuhvaćati nesreće i teške nesreće do kojih bi moglo doći pri svim načinima rada i one koje istodobno pogađaju više jedinica ili utječe na njih;*
- iii. omogućiti mehanizme primanja vanjske pomoći;*
- iv. biti periodično preispitivani i redovito ažurirani, uzimajući u obzir iskustva iz vježbi i pouke stečene iz nesreća;*

(f) nositelji dozvole osiguravaju i održavaju finansijske i ljudske resurse s odgovarajućim kvalifikacijama i sposobnostima potrebnima za ispunjavanje svojih obveza u pogledu nuklearne sigurnosti nuklearnih postrojenja. Nositelji dozvole također osiguravaju da izvoditelji i podizvoditelji koji su pod njihovom odgovornošću i čije bi aktivnosti mogle utjecati na nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja imaju potrebne ljudske resurse s odgovarajućim kvalifikacijama i sposobnostima za ispunjavanje njihovih obveza.

Sukladno članku 10. (1.a.) Direktive, obveze prenošenja i provedbe ovoga članka ne primjenjuju se na države članice bez nuklearnih postrojenja, osim ako ne odluče razvijati bilo kakvu aktivnost koja se odnosi na nuklearne instalacije koje treba licencirati u okviru njihove nadležnosti.

Članak 7. Stručnost i vještine u području nuklearne sigurnosti

Države članice osiguravaju da se nacionalnim okvirom od svih strana zahtijeva da osiguraju mehanizme za obrazovanje i osposobljavanje svojeg osoblja koje ima odgovornosti povezane s nuklearnom sigurnošću nuklearnih postrojenja tako da bi to osoblje steklo, održavalo i dalje razvijalo stručnost i vještine u području nuklearne sigurnosti i pripravnosti za izvanredni događaj na lokaciji.

Bez obzira što Republika Hrvatska nema na svom teritoriju nuklearna postrojenja niti ne planira nuklearni program, donijela je propise koji se odnose na stjecanje, održavanje i dalje razvijanje stručnosti i vještina u području nuklearne sigurnosti. Sukladno članku 47. Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti i člancima 29. do 43. Pravilnika o obrazovanju potrebnom za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja, primjenu mjera radiološke sigurnosti i upravljanje tehničkim procesima u nuklearnim postrojenjima („Narodne novine“, broj 42/18), tijekom radnog vijeka nuklearnog postrojenja, nositelj odobrenja mora osigurati dovoljan broj kvalificiranih radnika s odgovarajućim obrazovanjem, osposobljavanjem i dodatnim osposobljavanjem za obavljanje svih aktivnosti koje se obavljaju u nuklearnom postrojenju te za provedbu mjera nuklearne sigurnosti.

Svi radnici u nuklearnom postrojenju obavezni su kontinuirano pohađati obuku o zaštiti od ionizirajućeg zračenja te obuku sukladnu potrebama njihovog radnog mjesta. Takvu obuku organizira i vrši nositelj odobrenja.

Aktivnosti i zadatke koji se odnose na upravljanje tehnološkim procesima u nuklearnom postrojenju i nadzor takvog upravljanja obavljaju radnici koji ispunjavaju zahtjeve stručne spreme i radnog iskustva propisane pravilnikom koji donosi Ministar unutarnjih poslova.

Nositelj odobrenja za nuklearno postrojenje mora osigurati redovitu obnovu profesionalnih znanja kvalificiranih radnika te provjeru njihovih kompetencija.

Članak 8. Transparentnost

1. Države članice osiguravaju da radnicima i široj javnosti budu dostupne potrebne informacije povezane s nuklearnom sigurnošću nuklearnih postrojenja kao i njezinom regulacijom, pri čemu posebno trebaju obratiti pozornost na lokalne vlasti, stanovništvo i dionike u blizini nuklearnog postrojenja. Navedena obveza uključuje i osiguravanje da nadležno regulatorno tijelo i nositelji dozvole, svaki u području svoje odgovornosti, u okviru svoje komunikacijske politike pružaju:

- (a) informacije o normalnim uvjetima rada nuklearnih postrojenja radnicima i široj javnosti;
- (b) hitne informacije u slučaju nezgoda i nesreća radnicima i široj javnosti te nadležnim regulatornim tijelima drugih država članica u blizini nuklearnog postrojenja.

2. Informacije se stavljuju na raspolaganje javnosti u skladu s mjerodavnim zakonodavstvom i međunarodnim instrumentima, pod uvjetom da se time ne ugrožavaju drugi nadređeni interesi, kao što je sigurnost, priznati u odgovarajućem zakonodavstvu ili međunarodnim instrumentima.

3. Države članice ne dovodeći u pitanje članak 5. stavak 2., osiguravaju da nadležno regulatorno tijelo sudjeluje, prema potrebi, u aktivnostima suradnje u području nuklearne sigurnosti nuklearnih postrojenja s nadležnim regulatornim tijelima drugih država članica, u blizini nuklearnog postrojenja, između ostalog, putem razmjene informacija i/ili zajedničkog korištenja informacija.

4. Države članice osiguravaju da šira javnost dobije primjerene mogućnosti za djelotvorno sudjelovanje u postupku odlučivanja o izdavanju dozvola nuklearnim postrojenjima, u skladu s odgovarajućim zakonodavstvom i međunarodnim instrumentima.

Bez obzira što Republika Hrvatska nema nuklearna postrojenja, zbog blizine nuklearnih postrojenja u susjednim državama, osigurava potrebne informacije povezane s nuklearnom sigurnošću tih postrojenja.

Najbliže teritoriju Republike Hrvatske su NE Krško (PWR, 707 MWe, Slovenija) i NE Pakš (VVER, 4x440 MWe, Mađarska). NE Krško se nalazi 10,6 km od zapadne granice Republike Hrvatske, 24 km od Samobora (oko 37.600 stanovnika) i Zaprešića (oko 27.000 stanovnika), a od Zagreba (oko 800.000 ljudi), oko 40 km. NE Paks je 74,1 km od sjeverne granice Republike Hrvatske. Beli Manastir (oko 1.000 stanovnika) i Osijek (oko 103.000 stanovnika) udaljeni su 90, odnosno 120 km od NE Pakš.

NE Krško i NE Pakš proglašene su petom kategorijom pripravnosti za izvanredni događaj (Prema IAEA kategorizaciji - IAEA Sigurnosni standardi, serija br. GSR Part 7, 2015.).

Slijedom toga, sukladno odredbama pozitivnih propisa, informiranje stanovništva, a posebno o mjerama zaštite u slučaju izvanrednog događaja, obveza je svih sudionika u sustavu pripravnosti i odgovora na izvanredni događaj prema njihovim nadležnostima. Informiranje je usmjereno na osnovne činjenice o radioaktivnosti i njezinim učincima na ljude i okoliš, na različite vrste radioloških opasnosti te njihove posljedice za stanovništvo i okoliš, na izvanredne mjere predviđene radi uzbunjivanja i zaštite stanovništva u slučaju radiološke opasnosti.

Stanovništvu koje bi moglo biti zahvaćeno posljedicama izvanrednog događaja, bez podnošenja posebnog zahtjeva, osiguravaju se informacije o njima namjenjenim mjerama zaštite i o radnjama koje bi trebalo poduzeti u slučaju takvog izvanrednog događaja. Informacije će biti stalno dostupne javnosti te se redovito ažuriraju i kada dođe do značajnijih promjena.

MUP je odgovoran za komunikaciju s javnošću u slučaju izvanrednog događaja na nacionalnoj

ili regionalnoj razini, putem Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske. Na lokalnoj i regionalnoj razini, za komunikaciju s javnošću odgovorni su stožeri civilne zaštite zahvaćenih područja.

Ako je nositelj odobrenja za djelatnost s radioaktivnim izvorima upravitelj i koordinator u odgovoru na izvanredni događaj, isti je obavezan informirati javnost o izvorima ionizirajućeg zračenja koje posjeduje i mogućim izvanrednim događajima, posebno onima koji mogu utjecati na područje koje nije pod kontrolom nositelja odobrenja.

Kako bi se potvrdilo da tijekom rada NE Krško ozračenje stanovnika neće prijeći propisane granice ozračenja za pojedinog stanovnika, provodi se program kontinuiranog radiološkog praćenja. Provode ga akreditirani ispitni laboratoriji Instituta Ruđer Bošković, Hrvatska i Instituta Jožef Stefan, Slovenija. Rezultati ispitivanja prikazuju se u biltenu koji izrađuje Institut Ruđer Bošković u suradnji s RCZ MUP. Bilten je dostupan na web stranici RCZ-a: <https://civilna-zastita.gov.hr/područja-djelovanja/radioloska-i-nuklearna-sigurnost/sluzba-za-nuklearnu-sigurnost/odjel-za-okolis-i-radioaktivni-otpad/bilteni-ne-krsko/175>.

Članak 8.a Cilj nuklearne sigurnosti za nuklearna postrojenja

“1. Države članice osiguravaju da se nacionalnim okvirom za nuklearnu sigurnost zahtijeva da se nuklearna postrojenja projektiraju, smještaju, grade, stavljuju u pogon, upotrebljavaju i stavljuju izvan pogona s ciljem sprečavanja nesreća, a u slučaju nesreće, ublažavanja njezinih posljedica te izbjegavanja:

- (a) ranog radioaktivnog ispuštanja koje bi zahtijevalo mjere u slučaju izvanrednog događaja izvan lokacije, ali uz nedostatno vrijeme za njihovu provedbu;*
- (b) velikog radioaktivnog ispuštanja koje bi zahtijevalo zaštitne mjere koje se ne bi mogle prostorno ili vremenski ograničiti.*

2. Države članice osiguravaju da se nacionalnim okvirom zahtijeva da se cilj iz stavka 1.:

- (a) primjenjuje na nuklearna postrojenja za čiju je izgradnju dozvola izdana prvi put nakon 14. kolovoza 2014.;*
- (b) upotrebljava kao referenca za pravovremenu provedbu razumno provedivih poboljšanja sigurnosti postojećih nuklearnih postrojenja, uključujući u okviru periodičnih sigurnosnih pregleda kako je utvrđeno u članku 8.c točki (b)”.*

Sukladno članku 10. (1.a.) Direktive, obveze prenošenja i provedbe ovoga članka ne primjenjuju se na države članice bez nuklearnih postrojenja, osim ako ne odluče razvijati bilo kakvu aktivnost koja se odnosi na nuklearne instalacije koje treba licencirati u okviru njihove nadležnosti.

Članak 8.b Provedba cilja nuklearne sigurnosti za nuklearna postrojenja

1. Kako bi se ostvario cilj nuklearne sigurnosti za nuklearna postrojenja koji je određen u članku 8.a, države članice osiguravaju da se nacionalnim okvirom zahtijeva da se, kada se primjenjuje dubinska obrana, ona primjenjuje kako bi osigurala da:

- (a) se utjecaj ekstremnih vanjskih prirodnih opasnosti i opasnosti nenamjerno uzrokovanih ljudskim faktorom svede na najmanju moguću mjeru;*
- (b) se spriječe neuobičajeni rad i kvarove;*

- (c) se pod kontrolu stavi neuobičajeni rad te da se otkriju kvarovi;
- (d) se pod kontrolu stave nesreće u okviru projektnom osnovom predviđenih nesreća
- (e) se pod kontrolu stave teški uvjeti, uključujući sprečavanje daljnog razvoja nesreća i ublažavanje posljedica teških nesreća;
- (f) budu uspostavljene organizacijske strukture u skladu s člankom 8.d stavkom 1.

2. Kako bi se ostvario cilj nuklearne sigurnosti određen u članku 8.a, države članice osiguravaju da nacionalni okvir zahtjeva da nadležno regulatorno tijelo i nositelj dozvole poduzimaju mjere za promicanje i jačanje djelotvorne kulture nuklearne sigurnosti. Te mjere posebno uključuju:

- (a) sustave upravljanja koje daju odgovarajući prioritet nuklearnoj sigurnosti i promiču, na svim razinama osoblja i uprave, sposobnost preispitivanja djelotvorne provedbe odgovarajućih sigurnosnih načela i prakse te pravovremenog izvješćivanja o sigurnosnim pitanjima, u skladu s člankom 6. stavkom (d);
- (b) mehanizme nositelja dozvole za registriranje, evaluaciju i dokumentiranje radnog iskustva značajnog za unutarnju i vanjsku sigurnost;
- (c) obvezu nositelja dozvole da nadležnom regulatornom tijelu prijavi događaje koji bi mogli utjecati na nuklearnu sigurnost; i,
- (d) mehanizme za obrazovanje i osposobljavanje, u skladu s člankom 7.

Sukladno članku 10. (1.a.) Direktive, prenošenje i provedba ovoga članka ne primjenjuju se na države članice bez nuklearnih postrojenja, osim ako ne odluče razvijati bilo kakvu aktivnost koja se odnosi na nuklearne instalacije koje treba licencirati u okviru njihove nadležnosti.

Članak 8.c Prva procjena i periodični sigurnosni pregledi

Države članice osiguravaju da nacionalni okvir zahtjeva da:

- a) se svaka dodjela dozvole za izgradnju nuklearnog postrojenja ili rad nuklearnog postrojenja, temelji na primjerenoj procjeni specifičnoj za lokaciju i postrojenje, koja obuhvaća dokaz nuklearne sigurnosti u odnosu na nacionalne zahtjeve u pogledu nuklearne sigurnosti utemeljene na cilju određenom u članku 8.a;
- b) nositelj dozvole pod regulatornim nadzorom nadležnih regulatornih tijela, sustavno i redovito procjenjuje, najmanje svakih deset godina, sigurnost nuklearnog postrojenja, kako je utvrđeno u članku 6. stavku (c). Tom se ponovnom procjenom sigurnosti želi osigurati poštovanje trenutačne projektne osnove i utvrditi daljnja sigurnosna poboljšanja uzimajući u obzir pitanja starenja, praktično iskustvo, najnovije rezultate istraživanja i razvoj u području međunarodnih normi, koristeći se ciljem određenim u članku 8.a kao referencom.

Sukladno članku 10. (1.a.) Direktive, prenošenje i provedba ovoga članka ne primjenjuju se na države članice bez nuklearnih postrojenja, osim ako ne odluče razvijati bilo kakvu aktivnost koja se odnosi na nuklearne instalacije koje treba licencirati u okviru njihove nadležnosti.

Članak 8.d Pripravnost za izvanredni događaj na lokaciji i odgovor na izvanredni događaj na lokaciji

Članak 8d.

"Ne dovodeći u pitanje odredbe Direktive 2013/59/Euratom, države članice osiguravaju da nacionalni okvir zahtijeva da je uspostavljena organizacijska struktura za pripravnost za izvanredni događaj na lokaciji i odgovor na izvanredni događaj na lokaciji uz jasnu podjelu odgovornosti i koordinaciju između nositelja dozvole i nadležnih tijela i organizacija, uzimajući u obzir sve faze izvanrednog događaja.

Države članice osiguravaju dosljednost i kontinuitet između mehanizama za pripravnost za izvanredni događaj na lokaciji i odgovor na izvanredni događaj na lokaciji koje zahtijeva nacionalni okvir i drugih mehanizama za pripravnost za izvanredni događaj i odgovor na izvanredni događaj koji se zahtijevaju prema Direktivi 2013/59/Euratom.". 25.7.2014. L 219/50 Službeni list Europske unije HR".

Sukladno članku 10. (1.a.) Direktive, prenošenje i provedbe ovoga članka ne primjenjuju se na države članice bez nuklearnih postrojenja, osim ako ne odluče razvijati bilo kakvu aktivnost koja se odnosi na nuklearne instalacije koje treba licencirati u okviru njihove nadležnosti.

Članak 8.e Stručni pregledi

Države članice najmanje svakih deset godina organiziraju periodične samoprocjene svojeg nacionalnog okvira i nadležnih regulatornih tijela te pozivaju na međunarodni stručni pregled relevantnih segmenata svojeg nacionalnog okvira i nadležnih regulatornih tijela u cilju kontinuiranog unapređivanja nuklearne sigurnosti. O rezultatima takvih stručnih pregleda, kada su dostupni, izvješćuju se države članice i Komisija.

Sukladno članku 71. stavku 1. MUP je obvezan najmanje svakih deset godina provesti samoprocjenu nacionalnog zakonodavnog i regulatornog okvira te osigurati međunarodni pregled bitnih segmenata nacionalnog zakonodavnog i regulatornog okvira radi kontinuiranog poboljšanja radiološke i nuklearne sigurnosti.

U 2015. godini, Hrvatska je bila domaćin IRRS misije koju je provela IAEA. Glavni ciljevi misije bili su pregled zakonodavnog i regulatornog okvira na području radiološke i nuklearne sigurnosti u odnosu na relevantne sigurnosne standarde IAEA. Misija je rezultirala s 36 preporuka i 22 prijedloga za unapređenje zakonodavnog i regulatornog okvira.

Rezultati IRRS misije prihvaćeni su zaključkom Vlade. Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost, kao državno tijelo nadležno za radiološku i nuklearnu sigurnost u to vrijeme, o rezultatima IRRS misije obavijestio je Europsku komisiju dopisom od 12. listopada 2015. godine. Izvješće IRRS misije je javno objavljeno na mrežnim stranicama: <https://civilna-zastita.gov.hr/područja-djelovanja/radiolska-i-nuklearna-sigurnost/medjunarodna-agencija-za-atomsku-energiju-iaea/237>.

IRRS Follow-up misija održana je od 20. do 29. listopada 2019. godine. Na temelju integrirane procjene zaključeno je da je 60% nalaza iz 2015. godine implementirano, a 40% ostalo je još uvijek u postupku rješavanja. IRRS tim je zaključio da se rukovodstvo i osoblje regulatornog tijela založilo za daljnje jačanje vlastitih kapaciteta u povećanju učinkovitosti provedbe regulatornih procesa i svjesni su važnosti njihovog doprinosa u osiguranju provedbe nuklearne sigurnosti, upravljanju radioaktivnim otpadom i zaštiti od ionizirajućeg zračenja općenito.

Izvješće IRRS Follow up misije je javno objavljeno na mrežnim stranicama: <https://civilna-zastita.gov.hr/područja-djelovanja/radiolska-i-nuklearna-sigurnost/medjunarodna-agencija-za-atomsku-energiju-iaea/237>.

Članak 8e.)

2. Države članice osiguravaju da se na koordiniranoj osnovi:

- (a) provodi nacionalna procjena, na temelju specifičnih tema povezanih s nuklearnom sigurnošću odgovarajućih nuklearnih postrojenja na njihovom državnom području;*
- (b) pozovu sve druge države članice i Komisiju kao promatrač na stručni pregled nacionalne procjene iz stavka (a);*
- (c) poduzmu odgovarajuće daljnje mjere relevantnih rezultata stručnog pregleda;*
- (d) objave odgovarajuća izvješća o gore navedenom postupku i njegovom glavnom rezultatu kada su rezultati dostupni.*

Prva tematski stručni pregled (TPR) započeo je 2017. Upravljanje starenjem identificirano je kao tema prvog TPR-a, a obuhvatilo je nuklearne elektrane i istraživačke reaktore toplinske snage 1MW ili više. Kao što je već spomenuto, Hrvatska na svom području nema nuklearna postrojenja, tako da Hrvatska nije bila uključena u prvi TPR.

Članak 8 e.)

3. Države članice osiguravaju da su uspostavljeni mehanizmi koji omogućuju da prvi tematski stručni pregled započne 2017. i da se nakon toga daljnji tematski stručni pregledi provode najmanje svakih šest godina.

Budući da Republika Hrvatska nema nuklearnih postrojenja na svom teritoriju, nije bila uključena u tematski stručni pregled.

Članak 8 e)

4. U slučaju nesreće koja je dovela do situacije koja bi zahtijevala mjere u slučaju izvanrednog događaja izvan lokacije ili zaštitne mjere izvan lokacije za šиру javnost, dotična država članica osigurava da se bez nepotrebног odgađanja pozove međunarodni stručni pregled.”

Budući da Republika Hrvatska nema nuklearna postrojenja na svom teritoriju, na nju se odredba ove točke ne odnosi.

Članak 9. Izvješćivanje

- 1. Države članice Komisiji podnose izvješće o provedbi ove Direktive prvi put do 22. srpnja 2014., a zatim do 22. srpnja 2020.*

2. Na temelju izvješća koje primi od država članica, Komisija podnosi Vijeću i Europskom parlamentu izvješće o napretku postignutom u provedbi ove Direktive.

Sukladno članku 9.1. Direktive, Republika Hrvatska podnosi svoje drugo Izvješće Europskoj komisiji.

